

ULUSAL YETERLİLİK

18UY0360-3

LASTİK BAKIM ONARIMCISI

SEVİYE 3

REVİZYON NO:00

TADİL NO: 01

MESLEKİ YETERLİLİK KURUMU

Ankara, 2018

ÖNSÖZ

Lastik Bakım Onarımcısı (Seviye 3) Ulusal Yeterliliği 5544 sayılı Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) Kanunu ile anılan Kanun uyarınca çıkartılan 19/10/2015 tarihli ve 29507 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Ulusal Meslek Standartlarının ve Ulusal Yeterliliklerin Hazırlanması Hakkında Yönetmelik ve 27/11/2007 tarihli ve 26713 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Mesleki Yeterlilik Kurumu Sektör Komitelerinin Kuruluş, Görev, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre MYK’nın görevlendirdiği Tüm Otomotiv Bakım Dernekleri Federasyonu tarafından hazırlanmış, sektördeki ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak değerlendirilmiş ve MYK Otomotiv Sektör Komitesi tarafından incelendikten sonra MYK Yönetim Kurulunca onaylanmıştır.

Lastik Bakım Onarımcısı (Seviye 3) Ulusal Yeterliliği Başkanlık Makamı’nın 10/06/2020 tarih ve 1570 sayılı kararı ile tadil edilmiştir.

Mesleki Yeterlilik Kurumu

GİRİŞ

Ulusal yeterliliğin hazırlanmasında, sektör komitelerinde incelenmesinde ve MYK Yönetim Kurulu tarafından onaylanarak yürürlüğe konulmasında temel ölçütler “Ulusal Meslek Standartlarının ve Ulusal Yeterliliklerin Hazırlanması Hakkında Yönetmelikte belirlenmiştir.

Ulusal yeterlilikler için temel ölçütler aşağıdaki şekilde tanımlanmıştır:

- a) Ulusal yeterlilikler, ulusal meslek standartları veya uluslararası standartlara dayalı olarak oluşturulur.
- b) Ulusal yeterlilikler katılımcı bir anlayışla hazırlanır ve ilgili tarafların görüş ve katkısı alınır.
- c) Ulusal yeterlilikler, mesleki alana ilişkin iş sağlığı ve güvenliği, çevre ve kalite ile ilgili hususları kapsar.
- d) Ulusal yeterlilikler kullanıcılar tarafından anlaşılacak şekilde yazılır.
- e) Ulusal yeterlilikler hayat boyu öğrenme ilkesi çerçevesinde bireyin kendini geliştirmesini ve meslekte ilerlemesini teşvik eder.
- f) Ulusal yeterlilikler açık veya gizli hiçbir ayrımcılık unsuru içermez.
- g) Ulusal yeterlilikler, bireyin bilgi, beceri ve yetkinliğinin kalite güvencesi dâhilinde ölçülmesini temin eden unsurları içerir.

18UY0360-3 LASTİK BAKIM ONARIMCISI ULUSAL YETERLİLİĞİ

1	YETERLİLİĞİN ADI	Lastik Bakım Onarımcısı
2	REFERANS KODU	18UY0360-3
3	SEVİYE	3
4	ULUSLARARASI SINIFLANDIRMADAKİ YERİ	ISCO 08: 7231 (Motorlu taşıt bakım ve onarım işlerinde çalışanlar)
5	TÜR	-
6	KREDİ DEĞERİ	-
7	A)YAYIN TARİHİ	09/05/2018
	B)REVİZYON/TADİL NO	00
	C)REVİZYON/TADİL TARİHİ	01 No'lu Tadil 10/06/2020-1570
8	AMAÇ	Lastik Bakım Onarımcısı (Seviye 3) mesleğinin verimli, kaliteli ve standartlara uygun icra edilmesi ve sürdürülebilmesi için; - Adayların sahip olması gereken nitelikleri, bilgi, beceri ve yetkinlikleri tanımlamak, -Adayların, geçerli ve güvenilir bir belge ile mesleki yeterliliğini kanıtlamasına olanak vermek, -Eğitim sistemine, sınav ve belgelendirme kuruluşlarına referans ve kaynak oluşturmaktır.
9	YETERLİLİĞE KAYNAK TEŞKİL EDEN MESLEK STANDART(LAR)I	
16UMS0541-3 Lastik Bakım Onarımcısı (Seviye 3) Ulusal Meslek Standardı		
10	YETERLİLİK SINAVINA GİRİŞ ŞART(LAR)I	
-		
11	YETERLİLİĞİN YAPISI	
11-a) Zorunlu Birimler		
18UY0360-3/A1: İş Sağlığı ve Güvenliği, Çevre ve Kalite 18UY0360-3/A2: Araç Lastik ve Jant Tamiri		
11-b) Seçmeli Birimler		
-		
11-c) Birimlerin Gruplandırılma Alternatifleri ve İlave Öğrenme Çıktıları		
Yeterlilik belgesi alınabilmesi için A grubu zorunlu birimlerin tamamından başarılı olunması gerekir.		
12	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	
Lastik Bakım Onarımcısı (Seviye 3) Mesleki Yeterlilik Belgesini elde etmek isteyen adaylar birimlerde tanımlanan sınavlara tabi tutulur. Adayların mesleki yeterlilik belgesini alabilmeleri için birimlerde tanımlanan sınavlardan başarılı olmaları şartı vardır. Yeterlilik birimlerindeki teorik ve performansa dayalı sınavları her bir birim için ayrı ayrı yapılabileceği		

gibi birlikte de yapılabilir. Ancak her birimin değerlendirmesi bağımsız yapılmalıdır. Yeterlilik birimlerinin geçerlilik süresi, birimin başarılı olduğu tarihten itibaren 2 yıldır. Yeterlilik birimlerinin birleştirilerek bir yeterliliğin elde edilebilmesi için tüm birimlerin geçerliliğini koruyor olması gerekmektedir		
13	BELGE GEÇERLİLİK SÜRESİ	Belgenin geçerlilik süresi beş (5) yıldır.
14	GÖZETİM SIKLIĞI	-
15	BELGE YENİLEMEDE UYGULANACAK ÖLÇME-DEĞERLENDİRME YÖNTEMİ	5 yıllık geçerlilik süresinin sonunda belge sahibinin performansı, aşağıda tanımlanan yöntemlerden en az biri kullanılarak değerlendirmeye tabi tutulur; a) 5 yıl belge geçerlilik süresi içerisinde toplamda en az iki yıl veya son altı ay boyunca ilgili alanda çalıştığını gösteren kayıtları (hizmet dökümü, referans yazısı/mektubu, sözleşme, fatura, portfolyo, vb.) sunmak. Yeterlilik kapsamında yer alan yeterlilik birimleri için tanımlanan performansa dayalı sınavlardan (P1) başarılı olmak. Bu şartlardan en az birini yerine getiren adayların belge geçerlilik süreleri 5 yıl daha uzatılır.
16	YETERLİLİĞİ GELİŞTİREN KURULUŞ(LAR)	Tüm Otomotiv Bakım Dernekleri Federasyonu
17	YETERLİLİĞİ DOĞRULAYAN SEKTÖR KOMİTESİ	MYK Otomotiv Sektör Komitesi
18	MYK YÖNETİM KURULU ONAY TARİHİ VE SAYISI	09/05/2018-2018/66

18UY0360-3/A1 İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ ÇEVRE VE KALİTE YETERLİLİK BİRİMİ

1	YETERLİLİK BİRİMİ ADI	İş Sağlığı ve Güvenliği, Çevre ve Kalite
2	REFERANS KODU	18UY0360-3/A1
3	SEVİYE	3
4	KREDİ DEĞERİ	-
5	A)YAYIN TARİHİ	09/05/2018
	B)REVİZYON/TADİL NO	00
	C)REVİZYON/TADİL TARİHİ	01 No'lu Tadil 10/06/2020-1570
6	YETERLİLİK BİRİMİNE KAYNAK TEŞKİL EDEN MESLEK STANDARDI	16UMS0541-3 Lastik Bakım Onarımcısı (Seviye 3) Ulusal Meslek Standardı
7	ÖĞRENME ÇIKTILARI	<u>Öğrenme Çıktısı 1: İş sağlığı ve güvenliği ile çevre koruma önlemlerini açıklar.</u> Başarım Ölçütleri: 1.1: İş sağlığı ve güvenliği konusundaki yasal ve işyerine ait kuralları tanımlar. 1.2: İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili risk etmenlerini azaltmayı açıklar. 1.3: Tehlike durumunda uygulayacağı acil durum prosedürlerini açıklar. 1.4: Çevre koruma önlemlerini açıklar. <u>Öğrenme Çıktısı 2: İş süreçleri ve çalışma ortamı için kalite gerekliliklerini açıklar.</u> Başarım Ölçütleri: 2.1: Kalite sağlama tekniklerini açıklar. 2.2: Çalışma sırasında saptanan hata ve arızaları gidermeye yönelik çalışmaları tarif eder.
8	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	
	8 a) Teorik Sınav	Çoktan Seçmeli Sınav: A1 birimine yönelik teorik sınav Ek A1-2'de yer alan "Bilgiler" kontrol listesine göre gerçekleştirilir. Teorik sınavda adaylara 4 seçenekli çoktan seçmeli ve her biri eşit puan değerinde en az 25 soruluk yazılı sınav uygulanmalıdır. Sınavda yanlış cevaplandırılan sorulardan herhangi bir puan indirim yapılmaz, adaylara her soru için 1,5 dakika zaman verilir. Teorik sınavda sorulardan en az % 60'ına doğru yanıt veren aday başarılı sayılır. Sınav soruları bu birimde teorik sınav ile ölçülmesi öngörülen tüm bilgi ifadelerini (Ek A1-2) ölçmelidir.
	8 b) Performansa Dayalı Sınav	-
	8 c) Ölçme ve Değerlendirmeye İlişkin Diğer Koşullar	Yeterlilik biriminin geçerlilik süresi birimin başarılı olduğu tarihten itibaren 2 yıldır.
9	YETERLİLİK BİRİMİNİ GELİŞTİREN KURUM/KURULUŞ(LAR)	Tüm Otomotiv Bakım Dernekleri Federasyonu
10	YETERLİLİK BİRİMİNİ DOĞRULAYAN SEKTÖR KOMİTESİ	MYK Otomotiv Komitesi
11	MYK YÖNETİM KURULU ONAY TARİHİ VE SAYISI	09/05/2018-2018/66

YETERLİLİK BİRİMİ EKLERİ**EK A1-1: Yeterlilik Biriminin Kazandırılması için Tavsiye Edilen Eğitime İlişkin Bilgiler**

1. İş sağlığı ve güvenliği ile çevre
 - 1.1. İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili yasal mevzuat
 - 1.2. Risk ve tehlike analizi
 - 1.3. Acil durum
 - 1.4. Alarm ve tehlike işaretleri
 - 1.5. Yangın ve yangından korunma
 - 1.6. Çevre koruma önlemleri
 - 1.7. Çevre ve çevre kirliliği
 - 1.8. Geri dönüşümlü atık
 - 1.9. Tehlikeli atık
 - 1.10. Üretimden kaynaklanan çevresel riskler
2. Kalite gereklilikleri
 - 2.1. İşlem dokümantasyonu
 - 2.2. Kalite yönetim sistemleri
 - 2.3. Kayıt tutma
 - 2.4. Hata ve arıza saptama yöntemleri

EK A1-2: Yeterlilik Biriminin Ölçme ve Değerlendirmesinde Kullanılacak Kontrol Listesi**a) BİLGİLER**

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BG.1	İş sağlığı ve güvenliği konusundaki normları listeler.	A.1.1 B.2.3	1.1	T1
BG.2	Yapılan işe uygun kişisel koruyucu donanımları sıralar.	A.1.2	1.1 1.2	T1
BG.3	Çalışma yerinin ve ekipmanların düzenli tutulması konusundaki kuralları sıralar.	A.1.3	1.1	T1
BG.4	İş sağlığı ve güvenliği koruma ve müdahale araçlarını sıralar.	A.1.3	1.1 1.2	T1
BG.5	İş sağlığı ve güvenliği koruma ve müdahale araçlarının kullanım özelliklerini listeler.	A.1.3	1.1 1.2	T1
BG.6	Yapılan çalışmaya uygun uyarı işaret ve levhalarını sıralar.	A.1.4	1.2	T1
BG.7	Gerçekleştirdiği iş ile ilgili tehlike ve riskleri listeler.	A.2.1	1.1 1.2	T1
BG.8	Risk faktörlerinin azaltılmasına yönelik alınacak önlemleri listeler.	A.2.2	1.1 1.2	T1
BG.9	Tehlike oluşturabilecek durumları sıralar.	A.3.1	1.3	T1
BG.10	Anında giderilemeyecek türden tehlikeli durumlarla iletişime geçilmesi gereken ilgili kurumları eşleştirir.	A.3.2	1.3	T1
BG.11	Makine ve yapılan işleme özel acil durum prosedürlerini listeler.	A.3.3	1.3	T1
BG.12	Acil durumlarda çıkış veya kaçış prosedürlerini sıralar.	A.4.1	1.3	T1

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BG.13	Gerçekleştirilen işlemler ile ilgili çevresel etkileri sıralar.	B.1.1 B.1.2	1.4	T1
BG.14	Dönüştürülebilir malzemeleri sıralar.	B.2.1	1.4	T1
BG.15	Dönüştürülebilir malzemelerin ayırım ve sınıflamasını listeler.	B.2.1	1.4	T1
BG.16	Tehlikeli ve zararlı atıkları sıralar.	B.2.2	1.4	T1
BG.17	Tehlikeli ve zararlı atıkların, diğer malzemelerden ayrıştırılması esaslarını listeler.	B.2.2	1.4	T1
BG.18	Yanıcı ve parlayıcı malzemelerin güvenli depolama gerekliliklerini listeler.	A.1.5	1.4	T1
BG.19	Dökülme ve sızıntılara karşı kullanılacak uygun donanım, malzeme ve ekipmanı sıralar.	B.2.4	1.4	T1
BG.20	İşletme kaynaklarını tasarruflu ve verimli bir şekilde kullanımı esaslarını listeler.	B.3.1	1.4	T1
BG.21	Kullandığı donanıma ilişkin koruyucu ve önleyici bakım işlemlerini sıralar.	C.1.3	2.1	T1
BG.22	Talimatlarda yer alan kalite sistemi gerekliliklerini listeler.	C.1.1	2.1	T1
BG.23	Uygulamada izin verilen tolerans ve sapmaları sıralar.	C.1.2	2.1	T1
BG.24	Operasyon bazında çalışmaların kalite standartlarını tanımlar.	C.3.1	2.2	T1
BG.25	Çalışma sırasında ortaya çıkabilecek hata ve arızaları sıralar.	C.4.1	2.2	T1

18UY0360-3/A2 ARAÇ LASTİK VE JANT TAMİRİ YETERLİLİK BİRİMİ

1	YETERLİLİK BİRİMİ ADI	Araç Lastik ve Jant Tamiri
2	REFERANS KODU	18UY0360-3/A2
3	SEVİYE	3
4	KREDİ DEĞERİ	-
5	A)YAYIN TARİHİ	09/05/2018
	B)REVİZYON/TADİL NO	00
	C)REVİZYON/TADİL TARİHİ	01 No'lu Tadil 10/06/2020-1570
6	YETERLİLİK BİRİMİNE KAYNAK TEŞKİL EDEN MESLEK STANDARDI	
16UMS0541-3 Lastik Bakım Onarımcısı (Seviye 3) Ulusal Meslek Standardı		
7	ÖĞRENME ÇIKTILARI	
<u>Öğrenme Çıktısı 1: İş organizasyonu ve hazırlık işlemlerini yapar.</u> Başarım Ölçütleri: 1.1: Çalışma alanını düzenler. 1.2: Çalışma programını yapar. 1.3: İş ekipmanını hazırlar. 1.4: Aracı onarıma hazırlar. 1.5: Araç lastik ve jantının söküm işlemini yapar. <u>Öğrenme Çıktısı 2: Lastik ve jantı tamir eder.</u> Başarım Ölçütleri: 2.1: Araç lastik ve jantının arıza tespitini yapar. 2.2: Arızayı giderir. 2.3: Lastik montajını yapar. 2.4: Balans ayarını yapar. 2.5: Aracı teslim eder. <u>Öğrenme Çıktısı 3: İSG, çevre ve kalite gerekliliklerini uygular.</u> Başarım Ölçütleri: 3.1: İş süreçlerinde İSG kurallarını uygular. 3.2: İş süreçlerinde çevre koruma gerekliliklerini uygular. 3.3: İş süreçlerinde kalite gerekliliklerini uygular.		
8	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	
8 a) Teorik Sınav		
Çoktan seçmeli sınav: A2 birimine yönelik teorik sınav Ek A2-2'de yer alan "Bilgiler" kontrol listesine göre gerçekleştirilir. Teorik sınavda adaylara 4 seçenekli çoktan seçmeli ve her biri eşit puan değerinde en az 10 soruluk yazılı sınav uygulanmalıdır. Sınavda yanlış cevaplandırılan sorulardan herhangi bir puan indirimi yapılmaz, adaylara her soru için 1,5 dakika zaman verilir. Sınavda sorulardan en az % 60'ına doğru yanıt veren aday başarılı sayılır. Sınav soruları bu birimde teorik sınav ile ölçülmesi öngörülen tüm bilgi ifadelerini (Ek A2-2) ölçmelidir.		
8 b) Performansa Dayalı Sınav		
P1: A2 birimine yönelik performansa dayalı sınav Ek A2-2'de yer alan "Beceri ve Yetkinlikler" kontrol listesine göre gerçekleştirilir. Beceri ve yetkinlikler kontrol listesinde aday tarafından başarılması zorunlu kritik adımlar belirlenir. Adayın, performans sınavından başarı sağlaması için kritik adımların tamamından başarılı olmak koşuluyla sınavın genelinden asgari % 80 başarı göstermesi gerekir. Performansa dayalı sınav gerçek veya gerçeğine uygun olarak düzenlenmiş çalışma ortamında gerçekleştirilir. Beceri ve yetkinlik ifadelerinin (Ek A2-2) tamamı performansa dayalı sınav ile		

ölçülmelidir. Performansa dayalı sınavın süresi gerçek uygulama şartlarındaki süreye karşılık gelmelidir.

8 c) Ölçme ve Değerlendirmeye İlişkin Diğer Koşullar

Birim için öngörülen sınavların geçerlilik süresi sınavın başarılı olduğu tarihten itibaren 1 yıldır. Birimin elde edilebilmesi için başarılı sınav tarihleri arasındaki süre farkı bir yılı geçemez.

Yeterlilik birimlerinin geçerlilik süresi birimin başarılı olduğu tarihten itibaren 2 yıldır.

9	YETERLİLİK BİRİMİNİ GELİŞTİREN KURUM/KURULUŞ(LAR)	Tüm Otomotiv Bakım Dernekleri Federasyonu
10	YETERLİLİK BİRİMİNİ DOĞRULAYAN SEKTÖR KOMİTESİ	MYK Otomotiv Sektör Komitesi
11	MYK YÖNETİM KURULU ONAY TARİHİ VE SAYISI	09/05/2018-2018/66

YETERLİLİK BİRİMİ EKLERİ

EK A2-1: Yeterlilik Biriminin Kazandırılması için Tavsiye Edilen Eğitime İlişkin Bilgiler

1. İş organizasyonu ve aracın çalışmaya hazırlanması
 - 1.1.Çalışma alanının düzenlenmesi
 - 1.2.Çalışma programı hazırlama
 - 1.3.Lastik onarımında kullanılan iş ekipmanları
 - 1.4.Aracın onarıma hazırlanması
 - 1.5.Araç lastik ve jantının söküm işlemleri
2. Araç lastik ve jant tamiri
 - 2.1.Araç lastik ve jantının arıza tespiti
 - 2.2.Arızanın giderilmesi
 - 2.3.Lastik montajı
 - 2.4.Balans ayarı
 - 2.5.Aracın teslim işlemleri
3. İSG, çevre ve kalite gereklilikleri
 - 3.1.İSG kuralları
 - 3.2.Çevre koruma gereklilikleri
 - 3.3.Kalite gereklilikleri

EK A2-2: Yeterlilik Biriminin Ölçme ve Değerlendirmesinde Kullanılacak Kontrol Listesi

a) BİLGİLER

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BG.1	Kullandığı araç, gereç ve ekipmanların özelliklerini açıklar.	D.3.2	1.3	T1
BG.2	Çalışma programı oluşturma işlemlerini açıklar.	D.2.2	2.1	T1
BG.3	Patlak kontrolü yapma yöntemlerini açıklar.	F.2.2	2.2	T1
BG.4	Lastik bakım ve onarımında kullanılan araçları ve kullanım alanlarını açıklar.	D.3.1 D.3.2 D.3.3	2.3	T1

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BG.5	Lastik ve jantta arıza tespiti işlemlerini açıklar.	F.1.1	3.1	T1
BG.6	Lastiğin arızasının giderilmesinde dikkat edilmesi gereken hususları sıralar.	F.2.1- F.2.7	3.2	T1
BG.7	Balans ayarı yapma işlemini açıklar.	F.4.1 F.4.2 F.4.3	3.4	T1

b) BECERİ VE YETKİNLİKLER

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BY.1	Çalışma alanının iş verimliliği açısından kontrol ederek uygun olmasını sağlar.	D.1.1	1.1	P1
BY.2	Çalışma alanı içerisinde işiyle ilgili olmayan malzemeleri ortamdaki uzaklaştırır.	D.1.2	1.1	P1
BY.3	İşyeri prosedürlerine ve talimatlara göre çalışma programını yapar.	D.2.1	1.2	P1
BY.4	Yapacağı iş ile ilgili araç, gereç ve ekipmanları hazırlar.	D.3.1	1.3	P1
BY.5	Araç, gereç ve ekipmanların çalışır durumda olup olmadıklarını kontrol eder.	D.3.2	1.3	P1
BY.6	Kullanacağı ekipmanın gerekli güvenlik şartlarını sağlayıp sağlamadığını kontrol eder.	D.3.3	1.3	P1
BY.7	Yapılacak işlem hakkında detaylı bilgi alır/iş emrini alır.	E.1.1	1.4	P1
BY.8	Aracın diğer bölümlerinde herhangi bir hasar olup olmadığını kontrol eder.	E.1.2	1.4	P1
BY.9	Aracı tamir alanına/bölgesine alır.	E.1.3	1.4	P1
*BY.10	Araç lastiğinin arızalı-değişecek kısımlarını tespit eder.	E.2.1	1.5	P1
*BY.11	Uygun iş ekipmanını kullanarak lastiği janttan ayırır.	E.2.2	1.5	P1
BY.12	Jant üzerindeki balata tozu gibi zararlı maddeleri yöntemine uygun olarak bertaraf eder.	E.2.3	1.5	P1
BY.13	Lastiğin içine hava basıp, su havuzuna batırarak veya delik olduğu düşünülen noktaya köpük koyarak lastikte özür olup olmadığını tespit eder.	F.1.1	2.1	P1
BY.14	Lastiğin dışında düzensiz aşınma kontrolü yaparak uygunsuz aşınmayı rapor eder.	F.1.3	2.1	P1
*BY.15	Özür olduğu anlaşılan lastiğin özür bulduğu yere göre tamir edilip edilemeyeceğine üreticilerinin verdiği talimatlar dahilinde karar verir.	F.1.4	2.1	P1
BY.16	Arızayı gidermek için araç üreticisinin talimatlarına uygun ürünü hazırlar.	F.2.1	2.2	P1
BY.17	İç lastiği çıkarıp şişirerek patlak kontrolü yapar.	F.2.2	2.2	P1

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Başarım Ölçütü	Değerlendirme Aracı
BY.18	İşsiz lastiğin patlak kontrolünü usulüne uygun olarak yapar.	F.2.3	2.2	P1
BY.19	Lastiğin özürlenmiş bölümünü kullanılacak tamir malzemesinin uygun şekilde kullanılabilmesi için temizleyerek yamaya uygun hale getirir.	F.2.4	2.2	P1
*BY.20	Kullanılacak ürünü kontrol ederek lastiğin tamiratını yapar.	F.2.5	2.2	P1
BY.21	Araç özelliklerine uygun indekslerle lastiğin havasını doldurur.	F.2.6	2.2	P1
BY.22	Lastiği su havuzuna batırarak veya özürlü olduğu bilinen noktaya köpük uygulayarak özürün giderilip giderilmediğini tespit eder.	F.2.7	2.2	P1
*BY.23	Tamir ettiği lastiği tekrara janta monte edip uygun miktarda şişirir.	F.3.1	2.3	P1
BY.24	İç lastiği uygun şekilde yerleştirerek lastiğin janta takılması işlemini gerçekleştirir.	F.3.2	2.3	P1
BY.25	Supabın uygun şekilde yerleşip yerleşmediğini kontrol eder.	F.3.3	2.3	P1
BY.26	Lastiği yerine takarak boşluğunu almak suretiyle şişirme işlemini yapar.	F.3.3	2.3	P1
BY.27	Lastiklerin hava basıncının talimatlara uygunluğunu kontrol eder.	F.3.4	2.3	P1
BY.28	Supabın sızdırmazlık kontrolünü yaparak gerekli durumlarda değiştirir.	F.3.5	2.3	P1
BY.29	Balans ihtiyacını tespit eder.	F.3.6	2.3	P1
*BY.30	Özrü giderilmiş jant/lastik bileşimini sabit balans makinesine monte ederek balans bozukluklarını giderir.	F.3.7	2.4	P1
*BY.31	Jant/lastik bileşimini araç üzerine uygun şekilde monte eder.	F.3.8 F.3.9	2.4	P1
BY.32	Tekerleği araca takarak bijonların boşluklarını alır.	F.4.1	2.5	P1
BY.33	Tamir için kullandığı ekipmanları toplayıp temizleyerek yerlerine yerleştirir.	F.4.2	2.5	P1
*BY.34	Araç sahibine özürlü lastikle ilgili olarak yapılan tüm işlemleri anlatarak müşterinin onayını aldıktan sonra araç teslimini yapar.	F.5.1	2.5	P1
BY.35	Kullanım esnasında ortaya çıkabilecek olası sorunların önlenmesi için müşteriye bilgi verir.	F.5.2	2.5	P1
*BY.36	Gerçekleştirdiği işlerde İSG kurallarını uygular.	A.1.1 A.1.5	3.1	P1
*BY.37	Gerçekleştirdiği işlerde çevre koruma önlemlerini uygular.	B.1.1 B.1.2	3.2	P1
*BY.38	Gerçekleştirdiği işlerde kalite gerekliliklerini uygular.	C.2.2 C.2.3	3.3	P1

(*) Performans sınavında başarılması zorunlu kritik adımlar.

YETERLİLİK EKLERİ

EK 1: Yeterlilik Birimleri

18UY0360-3/A1: İş Sağlığı ve Güvenliği, Çevre ve Kalite

18UY0360-3/A2: Araç Lastik ve Jant Tamiri

EK2: Terimler, Simgeler ve Kısaltmalar

ACİL DURUM: İşyerinin tamamında veya bir kısmında meydana gelebilecek yangın, patlama, tehlikeli kimyasal maddelerden kaynaklanan yayılım, doğal afet gibi acil müdahale, mücadele, ilk yardım veya tahliye gerektiren olayları,

BALANS AYARI: Lastikteki merkezkaçı önlemek için ağırlığın her noktada eşit dağılımı amacıyla yapılan dengelemeyi,

ISCO: Uluslararası Standart Meslek Sınıflamasını,

İÇ LASTİK: İç lastikli tekerleklerde (tubeless olmayan) dış lastiğin içine yerleştirilen, dış lastiğe oranla daha yumuşak malzemeden yapılan ve basınçlı hava ile şişirilerek dış lastiğin şeklini almasını ve yük altında bu şekli muhafaza etmesini sağlayan elemanı,

İÇSİZ (TUBELESS) LASTİK: İç lastiği olmayan, tekerleklerde tek başına jant üzerine takılan ve basınçlı havayı doğrudan içinde bulunduran lastikleri,

İSG: İş Sağlığı ve Güvenliğini,

İZ TAKİBİ: Araç hareket halindeyken 4 lastiğin aynı hat üzerinde yürüme şeklini,

JANT: Lastikle aks sistemi arasında bulunan lastiğin takıldığı ve desteklendiği, yük taşıyan ve dönen emniyet parçalarını,

KAMBER AÇISI: Bir araca karşıdan dik ve doğrusal bir açı ile bakıldığında, tekerlek ekseninin düşey doğrultuda zemine yaptığı açığı,

KASTER AÇISI: Bir araca yandan dik ve doğrusal bir açı ile bakıldığında, dingil piminin veya alt ve üst salıncak rotillerini birleştiren doğrunun taşıtın önüne veya arkasına doğru yaptığı açığı,

KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM (KKD): Çalışanı, yürütülen işten kaynaklanan, sağlık ve güvenliği etkileyen bir veya birden fazla riske karşı koruyan, çalışan tarafından giyilen, takılan veya tutulan tüm alet, araç, gereç ve cihazları,

LASTİK: Jant vasıtası ile aldığı dönme hareketini yola aktararak taşıtın hareket etmesini sağlayan, yol ile taşıtın tekerlekleri arasında bir yastık görevi yaparak yol zemininin düzgün olmayışından doğan darbeleri emerek taşıt sarsıntısının azaltılmasını sağlayan ve yol ile arasında iyi bir sürtünme oluşturarak motor veya fren gücünü yola yansıtan elemanı,

RİSK: Tehlikeden kaynaklanacak kayıp, yaralanma ya da başka zararlı sonuç meydana gelme ihtimalini,

RİSK DEĞERLENDİRMESİ: İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek tehlikelerin belirlenmesi, bu tehlikelerin riske dönüşmesine yol açan faktörler ile tehlikelerden kaynaklanan risklerin analiz edilerek derecelendirilmesi ve kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması amacıyla yapılması gerekli çalışmaları,

ROT AYARI: Araç üzerindeki aks ve akslara monte edilen ön arka lastiklerin aynı anda birbirini aynı iz üzerinde takip etmesi durumunu,

TEHLİKE: İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek, çalışanı veya işyerini etkileyebilecek zarar veya hasar verme potansiyelini,

ifade eder.

EK3: Meslekte Yatay ve Dikey İlerleme Yolları

-

EK 4: Değerlendirici Ölçütleri

Değerlendiricilerin aşağıdaki şartlardan en az birini sağlaması gerekmektedir:

- Mühendislik, Teknoloji Fakültelerinin Makine ve Otomotiv Mühendisliği programlarından mezun; otomotiv alanında, lastik bakım onarımı konusunda en az üç (3) yıl deneyime sahip olmak,
- Teknik Eğitim Fakültelerinin Otomotiv Öğretmenliği programlarından mezun, otomotiv alanında ve lastik bakım onarımı konusunda en az üç (3) yıl deneyime sahip olmak/egitim vermiş olmak,
- Meslek yüksekokullarının otomotiv ile ilgili bölümlerinden mezun, lastik bakım onarımı alanında en az beş (5) yıl deneyime sahip olmak,
- Meslek liselerinin otomotiv ile ilgili bölümlerinden mezun veya otomotiv alanında ustalık belgesine sahip olup en az on (10) yıl lastik bakım onarımı alanında deneyime sahip olmak.

Yukarıdaki özelliklerden en az birine sahip olan ve ölçme ve değerlendirme sürecinde görev alacak değerlendiricilere; sınav ve belgelendirme kuruluşları tarafından mesleki yeterlilik sistemi, kişinin görev alacağı ulusal yeterlilik(ler), ilgili uluslararası/ulusal meslek standart(lar)ı, ölçme-değerlendirme, ölçme-değerlendirmede kalite güvencesi ve İSG konularında eğitim sağlanmalıdır.